

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 18.09.2023 § 297

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 18.09.2023

§ 297

EU:n kaupunkimissio: Lahden kaupungin ilmastopimus

8710/00.01.03.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristökoordinaattori Aino Kulonen p. 044 482 6178

Ympäristöjohtaja Elina Ojala p. 044 482 6376

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä EU:n kaupunkimissiota varten valmistellun Lahden kaupungin ilmastopimuksen.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen esitti asian hylkäämistä.

Varajäsen Tuomas Sorsa kannatti tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu hylkäsesitys, jota ei voida hyväksyä yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat I varapuheenjohtaja Kalle Aaltosen hylkäsesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Lampinen, Nieminen E., Kaikkonen, Talja, Putula, Bruneau, Hildén) ja 3 EI-ääntä (Aaltonen, Sorsa, Nieminen M.). Äänestyslista on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Perusteluosa

Lahden kaupunki on mukana EU:n kaupunkimissiossa eli sadan hiilineutraalin ja älykkään kaupungin joukossa. Kaikkien kaupunkimissioon valittujen kaupunkien tulee solmia ilmastososopimus (Climate City Contract) Euroopan komission kanssa, jossa sitoudutaan tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Sitoumuksen allekirjoittavat kumppanit sitoutuvat tukemaan Lahden kaupunkia tavoitteessaan. Sopimuksen liitteenä on toimenpidesuunnitelma (Action Plan) sekä investointisuunnitelma (Investment Plan), jotka pohjautuvat kaupunginhallituksen kesäkuussa 2023 hyväksymään Lahden ilmasto-ohjelmaan. Sopimus ei ole laillisesti sitova.

Lahden kaupunki haki tammikuussa 2022 kaupunginhallituksen päätöksellä (KH 10.1.2022 §6) mukaan Euroopan komission aloitteeseen "100 Climate Neutral and Smart Cities by 2030", eli EU:n Kaupunkimissioon. Lahti valittiin mukaan Kaupunkimissioon yhdessä viiden muun suomalaisen

kaupungin kanssa. Kaupunkimission tavoitteena on saattaa 100 eurooppalaista kaupunkia hiilineutraaleiksi vuoteen 2030 mennessä, edistään samalla EU:n Green Dealia ja koko EU:n hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Kaupunkimission kautta pyritään edistämään systeemistä muutosta, jonka tuloksena päästövähennyksiä saavutetaan laaja-alaisesti eri sektoreilla.

Kaupunkimissioon osallistuminen tukee suoraan kaupungin oman ilmastotavoitteen toteutumista, on osoitus edelläkävijyydestä ja laatutakuu pitkään tehdystä työstä. Kaupunkimission kautta on odotettavissa tukea EU-rahoitusten saamisessa ja se kasvattaa kaupungin ja alueen kiinnostavuutta ilmastoystävällisten investointien kohteena. Kaupunkimissio myös vahvistaa yhteistyötä kaupungin sisällä, sidosryhmien ja muiden kaupunkien kanssa sekä valtion ja EU:n tasolla. Mukaan valitut kaupungit muodostavat tiiviin yhteistyöverkoston. Lahti on jo suoraan hyötynyt Kaupunkimissiosta, kun Lahdelle myönnettiin 1 miljoonan euron rahoitus Kaupunkimission pilottihankkeeseen, jossa edistetään kestävää työmatkaliikkumista Lahdessa (*Systemic Change Towards Sustainable Commuting in Lahti, SYCLA-hanke*).

Kaupunkimissiotyön aluksi kunkin mukaan valitun kaupungin on laadittava Kaupungin ilmastopimus (Climate City Contract), jolla kaupunki sitoutuu tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Sopimus sisältää kolme osaa: sitoumuksen, toimenpidesuunnitelman sekä investointisuunnitelman.

Sitoumusosassa kaupunki sitoutuu kaupunginjohtajan allekirjoituksella tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Sitoumuksen allekirjoittavat kumppanit sitoutuvat tukemaan kaupunkia tavoitteessaan. Lahdessa kaupungin ilmastopimuksen ovat sitoutuneet allekirjoittamaan

seuraavat kumppanit: Kempower Oyj, Fazer Group, Wipak Oy, Stora Enso Packaging Oy, S-ryhmän Osuuskauppa Hämeenmaa, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Päijät-Hämeen liitto, LAB ammattikorkeakoulu, LUT-yliopisto, Lahti Energia Oy, Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy, Salpakierto Oy, Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy, Lahden Talot Oy, Lahti Aqua Oy, Spatium Toimitilat Oy, Lahden Pysäköinti Oy sekä kansallisessa hankkeessa mukana olevat ministeriöt (TEM, YM ja LVM). Kumppanuuksia täydennetään missioyhteistyön edetessä. Sopimus ei ole osapuolille laillisesti sitova.

Toimenpidesuunnitelmassa esitetään kaupungin päästöt ja päästökuilu vuoden 2030 tavoitteeseen sekä tärkeimmät päästövähennyksiin tähtäävät toimenpiteet. Kaupunkimissiossa käytettävä päästölaskenta eroaa joiltain osin Lahden ilmasto-ohjelmassa esitetystä laskennasta, johon kaupungin oma hiilineutraaliustavoite on sidottu. Laskenta vastaa kuitenkin Hiilineutraalit kunnat (HINKU) -verkoston sitoumusta, jossa Lahden kaupunki on mukana. Kirjatut toimenpiteet pohjautuvat suoraan kaupunginhallituksen kesäkuussa 2023 hyväksymään Lahden ilmasto-ohjelmaan. Toimenpidesuunnitelman keskeinen tavoite on myös kuvata erilaisia päästövähennyksiä mahdollistavia vaikutuspolkuja, ilmastotyön esteitä, ilmastojohtamista ja erilaisten toimijoiden sitouttamista ja osallistamista.

Toimenpidesuunnitelmaan tiiviisti liittyvässä investointisuunnitelmassa esitetään kaupungin ilmastotyön rahoituksen nykytila sekä arvioidaan suunniteltujen ja tarvittavien toimenpiteiden vaatimaa rahoitusta. Investointisuunnitelmassa myös tunnistetaan mahdollisia rahoituskanavia suunnitelluille investoinneille ja tunnistetaan rahoitukseen liittyviä esteitä ja riskejä.

Kaupungin ilmastositmus on jätetty 15.9. esitarkastukseen Kaupunkimissiota koordinoivalle NetZeroCities-organisaatiolle. Esitarkastuksesta sopimus etenee komission arviointiin. Esitarkastuvaiheessa muutokset sopimukseen eivät enää ole mahdollisia. Tuloksia komission arviosta on odotettavissa alkuvuodesta 2024. Komission hyväksyttyä sopimuksen kaupungille myönnetään Missio-tunnus (Mission Label), josta odotetaan kaupungille etua EU:n rahoitushauissa ja myöhemmin myös yksityisten investointien ja rahoitusten järjestymisessä. Sopimuksen tavoitteen edistymistä seurataan vuosittain ja sopimus päivitetään jatkossa kahden vuoden välein.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote Elina Ojala ja Aino Kulonen